

Inovovaný Školský vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie – Variant A

Prerokovaný na pedagogickej rade dňa: 26.08.2016

.....
Mgr. Marián Olšov, riad. školy

Vyjadrenie rady školy: 30.08.2016

Odporúča schváliť

Odporúča schváliť s pripomienkami

Neodporúča schváliť

.....
Mgr. Ľudmila Petrová, predseda RŠ

Zriadovateľ: 31.08.2016

Schvaľujem

Schvaľujem s pripomienkami

Neschvaľujem

.....
Jozef Durkaj, starosta obce

„Múdry je ten, kto vie, čo je potrebné“

Kód odboru	ISCED 1
Názov odboru	Primárne vzdelanie
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	9 rokov
Motivačný názov	„Múdry je ten, kto vie, čo je potrebné“
Použitý ŠVP	VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S MENTÁLNYM POSTIHNUTÍM PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE
Schvaľovacia doložka	Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. 5. 2016 pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016.
Vyučovací jazyk podľa § 12	slovenský jazyk
Študijná forma	denná
Druh školy	štátna
Stupeň vzdelania	Primárne vzdelanie
Doba platnosti	4 roky
Predkladateľ	Základná škola Slovenská Kajňa
Adresa	Slovenská Kajňa č.54
IČO	37873342
Riaditeľ školy	Mgr. Marián Olšav
Koordinátor pre tvorbu ŠkVP	Mgr.Ľubica Bačová
Zriaďovateľ	Obec Slovenská Kajňa
Adresa	Slovenská Kajňa 4, 09402
Kontakt	057/4494159

2 Stratégia školy, vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania

Chceme pokračovať v budovaní modernej školy ako centra vzdelávania, výchovy a športu v regióne Domaše. Škola bude otvoreným spoločenstvom detí, žiakov učiteľov a rodičov ale aj širšej komunity obce a regiónu. Ako sústavne učiacia sa inštitúcia, bude spájať kvalitný a efektívny edukačný proces s mimoškolskými aktivitami v prospech rozvoja individuálnych schopností žiakov so zameraním na ich úspešné uplatnenie sa v živote. Edukačný proces bude postavený na humanitných princípoch, tvorivom myslení a vzájomnom rešpektovaní, kde vzdelávanie a výchova sa budú navzájom prelínať a dopĺňať.

Škola bude:

- pomáhať žiakom v hľadaní vlastného hodnotového systému, ktorý ich privedie k poznaniu osobnej slobody a zodpovednosti za kvalitu vlastného života,
- poskytne odborné poznatky rodičom tak, aby porozumeli zákonitostiam mikrosveta vlastných detí,
- spolupracovať s učiteľmi na rozvíjaní ich profesionality pomocou ktorej môžu otvárať nekonečný priestor pre plnohodnotné procesy učenia v čase ich fyzického, intelektuálneho, sociálneho a citového života.

Strategické ciele školy

1. Postupným zavádzaním iŠkVP skvalitniť výchovno-vzdelávací proces.
2. Budovať školu ako otvorený systém spoločenstva žiakov, učiteľov a rodičov, ktorej hlavným poslaním bude poskytovať komplexné služby v oblasti výchovy a vzdelávania.
3. Zabezpečiť vysokú odbornosť pedagogického zboru a vytvoriť efektívne pôsobiace motivačné prostredie.
4. Skvalitniť materiálno-technické vybavenie školy tak, aby zodpovedalo požiadavkám súčasnej doby.
5. Pripravovať žiakov na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti v duchu porozumenia, znášanlivosti, priateľstva medzi národmi, etnickými a náboženskými skupinami.

3 Charakteristika školy

3.1 Vlastné zameranie školy

Aktivity školy v edukačnom procese i mimoškolskej činnosti sú nasmerované na plnenie nasledovných cieľov a úloh:

Hlavnými cieľmi primárneho vzdelávania sú rozvinuté kľúčové kompetencie

(spôsobilosti), ako kombinácie vedomostí, skúseností a postojov žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia na úrovni, ktorá je pre nich osobne dosiahnuteľná. Primárne vzdelávanie poskytuje východiskovú bázu pre postupné rozvíjanie kľúčových spôsobilostí žiakov ako základu všeobecného vzdelania prostredníctvom nasledujúcich cieľov:

- poskytnúť žiakom primerané možnosti skúmania ich najbližšieho kultúrneho a prírodného prostredia tak, aby získali záujem o poznávanie nového,
- rozvíjať cieľavedome, systematicky a v tvorivej atmosfére osobnosť žiaka v poznávacej, sociálnej, emocionálnej a morálnej oblasti,
- viesť žiakov k spoznávaniu svojich schopností, k využívaniu svojich možností, ku kompenzácii svojich obmedzení a tým k vytváraniu reálneho obrazu seba samého,
- rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť, osvojiť si základy spôsobilosti učiť sa a poznávať seba samého,
- podporovať kognitívne procesy a kompetencie žiakov kriticky a tvorivo myslieť prostredníctvom získavania vlastnej poznávacej skúsenosti a aktívnym riešením problémov,
- umožniť žiakom získať základné pracovné zručnosti a návyky, aby ich mohli využiť pri ďalšom vzdelávaní aj v občianskom živote,
- vyvážené rozvíjať u žiakov kompetencie dorozumieť sa a porozumieť si, hodnotiť (vyberať a rozhodovať) a iniciatívne konať,
- podporovať rozvoj intrapersonálnych a interpersonálnych kompetencií, najmä otvorene vstupovať do sociálnych vzťahov, naučiť sa kooperovať v skupine, kolektíve a preberať na seba primeranú zodpovednosť, rozvíjať sociálnu vnímavosť a citlivosť k spolužiakom, učiteľom, rodičom, ďalším ľuďom a k svojmu kultúrnemu a prírodnému okoliu,
- viesť žiakov k tolerancii, znášanlivosti, porozumeniu a k akceptovaniu iných ľudí, ich duchovno-kultúrnych hodnôt, rovnosti pohlaví a priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami, cirkvami a náboženskými spoločenstvami,
- naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti, niesť zodpovednosť za svoje zdravie, aktívne ho chrániť a upevňovať, chrániť životné prostredie.

3.2 Personálne zabezpečenie školy

Pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú kvalifikačné požiadavky stanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- preukazujú odborné a osobnostné spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov, ich diagnostikovaní, hodnotení, pozitívnom riadení triedy,
- riadia svoje sebarozvíjanie a celoživotné vzdelávanie v odbornej oblasti a osobnostnom raste, ako súčasť kolektívu pedagógov sú schopní vzájomnej efektívnej a ľudsky podporujúcej komunikácie, spolupráce, tímovej práce a kooperatívneho riešenia problémov.

Vedúci pedagogickí zamestnanci

- svojimi manažérskymi, organizačnými a pedagogickými schopnosťami vytvárajú predpoklady pre fungujúci, motivovaný spolupracujúci kolektív s profesionálnou klímou a podporujúcim prostredím,

- starajú sa o svoj odborný a osobnostný rast, ako aj všetkých členov kolektívu a vytvárajú pre tento ich rast podmienky,
- sú schopní poradiť učiteľom a obhájiť ich pred negatívnymi faktormi, ktoré by nepriaznivo ovplyvňovali ich pedagogické pôsobenie.

Asistent učiteľa

- pracuje v triede, ktorú navštevuje žiak alebo viac žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, ak si to vyžaduje výchova a vzdelávanie príslušného žiaka v závislosti od závažnosti jeho postihnutia.

3.3 Materiálno-technické a priestorové podmienky

Stará budova – triedy 2., 5. až 9. ročníka, zborovňa, riaditeľňa, zástupcovňa, kancelária ekonómky, sklad učebníc, ŠKD, sklad TSV, WC chlapci a dievčatá, kotolňa, chodba – provizórna telocvičňa, kabinet FYZ-CHE, kabinet BIO, kabinet GEG.

Do prevádzky bola daná 01.09.1961. V posledných jedenástich rokoch táto budova prešla týmito zmenami: plynifikácia kotolne, rekonštrukcia a výmena krovu a strechy, zateplenie budovy, výmena okien, výmena podlahových krytín, výmena nábytku, lavíc, stoličiek, inštalované interaktívne tabule, vybudovaná nová učebňa fyzikálno-chemická, rekonštrukcia zborovne, rekonštrukcia sociálnych zariadení, čiastočná výmena dlažby na chode, nová trieda pre ŠKD.

Prístavba – spojovacia chodba, triedy 1. a 3. ročník, sprchy, miestnosť pre výchovného poradcu, sklad materiálu na Techniku, WC chlapci a dievčatá, miestnosť pre upratovačky, sklad 1.- 4. ročník, učebňa informatiky, školská knižnica, posilňovňa, učebňa jazykov, dielne a archív.

Do prevádzky bola daná 01.09.1985. V posledných jedenástich rokoch táto budova prešla týmito zmenami: rekonštrukcia a výmena krovu a strechy, výmena podlahových krytín, výmena nábytku, inštalované interaktívne tabule, vybudovaná nová učebňa informatiky, jazykov, zrekonštruovaná knižnica, výmena okien na prízemí a v sociálnych zariadeniach, rekonštrukcia sociálnych zariadení, výmena šatňových skriniek.

Školský areál – multifunkčné ihrisko, trávnaté ihrisko, altánok, pozemok na vyučovanie PVC a THD.

Škola je vybavovaná učebnými pomôckami priebežne a to podľa potrieb učiteľov, požiadaviek rodičov a finančných možností školy. Škola je pomerne dobre vybavená pomôckami na vyučovanie informatiky, jazykov, fyziky a chémie. V priebehu tohto roka budú zakúpené dva interaktívne systémy a tým budú vytvorené podmienky na interaktívne vyučovanie v každej kmeňovej triede. Na škole sú vybavené tieto odborné učebne: učebňa informatiky, učebňa jazykov, knižnica, cvičná kuchynka, školské dielne, učebňa fyziky-chémie a posilňovňa. Škola postupne nakupuje softvéry, ktoré umožňujú zefektívniť vyučovanie prostredníctvom interaktívnej tabule.

Pri zabezpečovaní materiálnych podmienok výchovy a vyučovania hrá významnú úlohu aj žiacka samospráva / žiacky parlament/, prostredníctvom ktorého sa všetky podnety v tejto oblasti dostávajú priamo k riaditeľovi školy.

3.4 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Škola sa snaží všetkými dostupnými prostriedkami zabezpečiť pre žiakov a zamestnancov školy bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch na vyučovanie. Všetky zistené

nedostatky, ktoré by mohli spôsobiť prípadný úraz žiakov sú ihneď odstraňované školníkom školy, prípadne odbornou firmou.

Pri nástupe do zamestnania v mesiaci august sú pedagogickí aj prevádzkoví zamestnanci školení o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci bezpečnostným technikom. Zamestnanci testom a svojim podpisom potvrdzujú účasť na školení. Súčasťou tohto školenia je aj školenie o bezpečnosti proti požiaru.

Na začiatku školského roka, počas triednických hodín sú žiaci vzdelávaní o zásadách bezpečného správania sa počas vyučovania a prestávok. Žiaci sú poučení o bezpečnosti a ochrane zdravia pred každými prázdninami, výletmi, exkurziami, plaveckým a lyžiarskym výcvikom.

Školenia BOZP zamestnancov sa vykonávajú v súlade s plánom BOZP. Školenia zabezpečuje externý zamestnanec. Revízie zariadení sú v súlade s plánom podľa platných noriem a zákonov. Učebne a vybavenie zodpovedajú platným normám. Nevyhnutnosťou je zabezpečenie vhodnej štruktúry pracovného režimu a odpočinku žiakov a učiteľov, vhodného režimu vyučovania s rešpektovaním hygieny učenia, zdravého prostredia učebni (tried) a ostatných priestorov školy podľa platných noriem – odpovedajúce svetlo, teplo, nehučnosť, čistota, vetranie, hygienické vybavenie priestorov, primeraná veľkosť sedacieho a pracovného nábytku. Dôležitý je vhodný stravovací a pitný režim žiakov (podľa vekových a individuálnych potrieb žiakov).

Bezpečnosť a ochranu zdravia zaručuje aktívna ochrana žiakov pred úrazmi, dostupnosť prvej pomoci z materiálneho aj ľudského hľadiska, vrátane kontaktov na lekára, či iných špecialistov. Nevyhnutné je dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používanie iných škodlivín v škole a okolí a výrazné označenie všetkých nebezpečných predmetov a častí využívaných priestorov a pravidelná kontrola z hľadiska bezpečnosti. Sme zapojení do projektu Škola podporujúca zdravie.

Vhodná štruktúra práce a odpočinku žiakov a učiteľov počas dňa, vhodný režim vyučovania s ohľadom na vek žiakov:

- v prípravnom ročníku až štvrtom ročníku sa vyučuje v jednom slede najviac päť vyučovacích hodín, v piatom ročníku až deviatom ročníku najviac šesť vyučovacích hodín,
- vyučovacia hodina trvá 45 minút, poslednú vyučovaciu hodinu možno skrátiť na 40 minút,
- s prihliadnutím na osobitosti žiakov môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami. Pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy postupuje škola podľa platnej legislatívy. Pri organizovaní výletov, exkurzií, školy v prírode, plaveckých a lyžiarskych výcvikov je dôležitou podmienkou informovaný súhlas zákonného zástupcu žiaka.

Zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a pedagogických zamestnancov pri vzdelávaní podľa platných noriem:

- zdravé prostredie tried (nábytok zodpovedajúci výške žiakov, protišmyková podlaha, dostatočné denné svetlo, možnosť ochrany pred priamym slnečným svetlom, vetranie, osvetlenie, vykurovanie),
- výrazné označenie všetkých nebezpečných predmetov a priestorov, pravidelná kontrola z hľadiska bezpečnosti,
- lekárnicky vybavené podľa predpisov na dostupných miestach, kontakty na RZP, linku dôvery, políciu.

4 Profil absolventa

Absolvent má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej, kultúrnej a mediálnej gramotnosti. Absolvent programu primárneho vzdelávania pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia disponuje na primeranej úrovni s nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami: – pozná a uplatňuje účinné techniky učenia sa,

- vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti v materinskom, štátnom jazyku,
- rozumie obsahu písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovat',
- vie samostatne písomne komunikovať (nakoľko mu to umožňuje dosiahnutý stupeň vo vývine jemnej motoriky a aktuálna úroveň zrakovo-motorickej koordinácie),
- využíva základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa, pozná riziká spojené s využívaním internetu a médií,
- získa základy uplatňovania kritického myslenia pri práci s informáciami,
- chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia,
- rozpozná v škole a vo svojom najbližšom okolí určitý problém, premýšľa o jeho príčinách a vie navrhnúť riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností,
- váži si seba i druhých, dokáže ústretovo komunikovať a spolupracovať,
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr,
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, rešpektuje práva iných.

5 Vzdelávacie oblasti

Obsah primárneho vzdelávania pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je rozdelený do vzdelávacích oblastí, ktoré vychádzajú z obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií.

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA
	ROZVÍJANIE KOMUNIKAČNÝCH SCHOPNOSTÍ
	ROZVÍJANIE GRAFOMOTORICKÝCH ZRUČNOSTÍ
PRÍRODA A SPOLOČNOSŤ	VECNE UČENIE
	VLASTIVEDA

ČLOVEK A PRÍRODA	VECNÉ UČENIE
	FYZYKA
	CHÉMIA
	BIOLÓGIA
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	VLASTIVEDA
	DEJEPIS
	GEOGRAFIA
	OBČIANSKA NÁUKA
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA /NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA
	INFORMATIKA
ČLOVEK A SVET PRÁCE	PRACOVNÉ VYUČOVANIE
UMENIE A KULTÚRA	VÝTVARNÁ VÝCHOVA
	HUDOBNÁ VÝCHOVA
ZDRAVIE A POHYB	TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

6 Vzdelávacie štandardy

Vzdelávacie štandardy špeciálna základná škola pre žiakov s mentálnym postihnutím – variant A nemá.

7 Rámcové učebné plány

Rámcový učebný plán vymedzuje voliteľné (disponibilné) hodiny, ktoré škola konkretizovala vo svojom školskom vzdelávacom programe nasledovne: navýšila hodinovú dotáciu existujúcim vyučovacím predmetom ŠVP. Poznámky k rámcovému učebnému plánu sú pre školu záväzné.

ISCED 1 pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

Vzdelávacia oblasť	Predmet/ ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Počet Hodín spolu
Jazyk komunikácia a	slovenský jazyk a literatúra	8	8	8	8	8	7	5	5	5	62
	Človek a príroda										
	vecné učenie	2	2	2							6
	fyzika							1	1	1	3
	chémia									2	2
	biológia							2	2	1	5

Základná škola Slovenská Kajňa 54, 09402

Človek a spoločnosť	vlastiveda				2	2	3				7
	dejepis							1	1	1	3
	geografia							1	1	1	3
	občianska náuka							1	1	1	3
Človek a hodnoty	etická výchova /náboženská výchova					1	1	1	1	1	5
Matematika a práca s informáciami	matematika	5	5	5	5	5	5	5	5	5	45
	informatika					1	1	2	2	2	8
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	2	3	4	5	5	5	5	5	5	39
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	2	2	2	2	1	1	1	1	1	13
	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova /TSV	2	2	2	2	2	2	2	2	2	18
Spolu:		22	23	24	25	26	26	28	28	29	231

Poznámky:

1. Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený pre každý učebný plán. Taktiež celkový počet vyučovacích hodín je presne daný.

2. Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami. V rámci vyučovania je možná individuálna práca s vybranými žiakmi prostredníctvom liečebného pedagóga, logopéda, školského psychológa s cieľom systematickej korekcie, terapie alebo reedukácie postihnutia, narušenia.

3. V 5. až 9. ročníku vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu pracovné vyučovanie sa vyučujú v skupinách s maximálnym počtom 6 žiakov. Skupiny sa vyučujú spravidla oddelene pre chlapcov a dievčatá. Skupiny možno utvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov. Ďalšia skupina vznikne až po naplnení predchádzajúcej skupiny na maximálny počet.

4. V 5. až 9. ročníku vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova sa vyučujú spravidla oddelene pre chlapcov a dievčatá. Skupiny možno utvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov. Najvyšší počet žiakov v skupine je zhodný s počtom žiakov v triede príslušného ročníka. Ak je skupina utvorená zo žiakov najbližších ročníkov, najvyšší počet

žiacov v skupine je zhodný s počtom žiakov v triede najnižšieho ročníka. Ďalšia skupina vznikne až po naplnení predchádzajúcej skupiny na maximálny počet.

5. Vyučovací predmet pracovné vyučovanie je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch.

6. Vyučovací predmet výtvarná výchova je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.

7. Na vyučovacích hodinách slovenského jazyka a slovenskej literatúry (u žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom národnostnej menšín) triedu možno deliť.

8 Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

Dieťa s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia môže začať plniť povinnú školskú dochádzku v prípravnom ročníku ak nedosiahlo školskú spôsobilosť a nie je u neho predpoklad zvládnutia prvého ročníka. Dôležité postavenie vo výchovno-vzdelávacom procese má pracovné vyučovanie. V prípade ťažkosti pri osvojovaní si predpísaného učiva je možné žiakovi vypracovať individuálny vzdelávací program z jedného alebo viacerých predmetov, podľa ktorého sa vzdeláva a postupuje do vyššieho ročníka. Žiakovi s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia a narušenou komunikačnou schopnosťou (symptomatickou poruchou reči) poskytuje individuálnu alebo skupinovú logopedickú terapiu školský logopéd. Orientovať vzdelávanie na využiteľnosť vedomostí v situáciách praktického života. Umožniť žiakovi s mentálnym postihnutím používať špeciálne učebné pomôcky, ktoré mu uľahčia edukáciu.

Pri vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím v špeciálnej triede ZŠ je vhodné využívať skupinové, kooperatívne a alternatívne formy vyučovania, ktoré umožňujú :

a) diferenciaciu a individualizáciu edukácie – žiak s mentálnym postihnutím pracuje v skupine slabších žiakov, kde je nízky počet úloh, menšia náročnosť a väčší stupeň pomoci pri ich riešení,

b) zamedzenie neprimeranej súťaživosti – ktorá vedie k zhoršeniu sociálneho postavenia žiaka s mentálnym postihnutím v triede,

c) del'bu práce, komunikáciu, vzájomnú pomoc, spoluprácu – ktorých efektom je aj rozvíjanie sociálneho kontaktu medzi spolužiakmi a váženie si práce druhého,

d) včleňovanie žiaka s mentálnym postihnutím do kolektívu triedy – rozvíjanie schopnosti žiakov spolupracovať a tolerovať sa navzájom.

Kooperatívne vyučovanie v heterogénnych dvojiciach alebo trojiciach žiakov, kde úlohy nie sú zamerané na súťaženie, ale na spoluprácu, je efektívne v sociálno-emočnej i kognitívnej oblasti. Pri skupinových formách vyučovania je ideálne vytvárať skupiny zo 4 až 5 žiakov, ktorí majú pridelenú svoju rolu. V špeciálnej triede ZŠ je vhodné využívať prvky diferencovaného vyučovania, ktorého podstatou je zoskupovanie žiakov podľa schopností tak, aby bolo vyučovanie čo najefektívnejšie. Učiteľ mení počet zadávaných úloh, ich náročnosť,

metódu a formu práce žiakov, stupeň pomoci pri ich riešení. V skupine sa strieda samostatná činnosť žiakov s činnosťou priamo riadenou učiteľom (Turek, 2008). Pri výchove a vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím využívame na sprostredkovanie informácií špeciálne výchovno-vzdelávacie metódy (Vašek, 2003):

- metóda viacnásobného opakovania
- metóda nadmerného zvýraznenia informácie
- metóda multisenzorického sprostredkovania informácie
- metóda optimálneho kódovania informácie
- metóda sprostredkovania informácie náhradnými komunikačnými systémami
- metóda intenzívnej motivácie
- metóda algoritmizácie kurikula
- metóda zapojenia kompenzačných technických prostriedkov
- metóda postupnej symbolizácie
- metóda zapojenia náhradných kanálov
- metóda pozitívnej psychickej tonizácie
- metóda využívania inštrukčných médií
- metóda aplikácie individuálnych edukačných programov.

V edukačnom procese sa snažíme čo najviac využívať názorné a praktické metódy. Využívame priamu manipuláciu s predmetmi, vytváranie nového produktu, interaktívne metódy, ako je tvorivá dramatika, zážitkové učenie, projektové vyučovanie. U žiakov s mentálnym postihnutím v nižších ročníkoch využívame na zapamätanie učiva najmä didaktické hry.

Podmienky prijímania

Podmienky prijímania žiakov do škôl pre žiakov s mentálnym postihnutím určuje § 7 ods. 1 až 4 vyhlášky č. 322/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov o špeciálnych školách.

Hodnotenie výsledkov vzdelávania

Predchádza mu pedagogická diagnostika žiaka s mentálnym postihnutím, napríklad zistenie úrovne čitateľských zručností (čítanie s porozumením a orientácia v texte), vhodného učebného štýlu žiaka, jeho silných a slabých stránok a sledovanie postupu a dosiahnutých výsledkov za určitý čas. Treba priebežne hodnotiť osobné výkony a pokroky žiaka. V priebežnom hodnotení čiastkových výsledkov treba zohľadniť individuálne osobitosti a prihliadať na jeho aktuálnu psychickú a fyzickú disponovanosť. Hodnotenie by malo: - obsahovať vyjadrenie kvality vedomostí, zručností a návykov žiaka vzhľadom na druh a stupeň jeho mentálneho postihnutia, - nadväzovať na individuálny výchovno-vzdelávací program žiaka, na vytýčené ciele vzdelávania, - poskytovať aj informácie o možnostiach rozvoja a skvalitnenia vzdelávania žiaka, - vyzdvihnúť individuálny pokrok v učení a v školskej práci žiaka, - sprostredkovať žiakovi pohľad na jeho učenie, podporiť a posilniť žiaka k ďalšiemu vzdelávaniu (povzbudzovať a motivovať žiaka k učeniu), - malo by byť sformulované tak, aby nemalo na žiaka negatívny dopad. Žiak s mentálnym postihnutím je hodnotený podľa Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov s mentálnym postihnutím dostupné na: <https://www.minedu.sk/metodicky-pokyn-c-192015-na-hodnotenie-a-klasifikaciu-prospechua-spravania-ziakov-s-mentalnym-postihnutim-%E2%80%93-primarne-vzdelavanie/> . „Akékoľvek hodnotenie by malo žiakovi sprostredkovať náhľad na jeho učebné stratégie a motivovať ho k ďalšiemu vzdelávaniu, cieľom by mala byť podpora a posilnenie žiaka“ (Watkins, 2007, s. 49).

9 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Triedu možno zriadiť pre najmenej štyroch žiakov. Najvyšší počet žiakov v triede pre žiakov s mentálnym postihnutím (ŠZŠ - variant A) sa ustanovuje takto: prípravný a prvý ročník 6 žiakov, druhý ročník až piaty ročník 8 žiakov, šiesty ročník až deviaty ročník 10 žiakov. Riaditeľ školy môže povoliť prekročenie najvyššieho počtu žiakov v triede najviac o dvoch.

10 Povinné materiálo-technické a priestorové zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Viz. iŠkVP pre intaktných žiakov.

11 Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Na vysvedčení posledného ročníka sa uvedie stupeň dosiahnutého vzdelania nasledovne: „Žiak (žiačka) získal (získala) primárny stupeň vzdelania.“. Ak žiak ukončil povinnú školskú dochádzku uvedú sa aj údaje o ukončení povinnej školskej dochádzke a to nasledovne: „Žiak (žiačka) ukončil (ukončila) povinnú školskú dochádzku.“.

12 Obsah vzdelávania (učebné osnovy)

12.1 Vzdelávacia oblasť „Jazyk a komunikácia“.

12.1.1 Slovenský jazyk a literatúra

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav.

Obsah predmetu je zverejnený v príslušnom ŠVP na adrese www.statpedu.sk v sekcii Deti a žiaci so ŠVVP.

Učebný plán

Ročník		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet	ŠVP	8	8	8	7	6	6	5	5	5
Hodín	ŠkVP	8	8	8	8(7+1)	8(6+2)	7(6+1)	5	5	5

12.2 Vzdelávacia oblasť „Matematika a práca s informáciami“

12.2.1 Matematika

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav.

Obsah predmetu je zverejnený v príslušnom ŠVP na adrese www.statpedu.sk v sekcii Deti a žiaci so ŠVVP.

Učebný plán

Ročník		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet	ŠVP	4	4	4	4	4	4	4	4	4
hodín	ŠkVP	5(4+1)	5(4+1)	5(4+1)	5(4+1)	5(4+1)	5(4+1)	5(4+1)	5(4+1)	5(4+1)

12.2.2 Informatika

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav.

Obsah predmetu je zverejnený v príslušnom ŠVP na adrese www.statpedu.sk v sekcii Deti a žiaci so ŠVVP.

Učebný plán

Ročník		5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodín	ŠVP	1	1	1	1	1
	ŠkVP	1	1	2(1+1)	2(1+1)	2(1+1)

12.3 Vzdelávacia oblasť „Človek a príroda“

12.3.1 Vecné učenie

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav.

Obsah predmetu je zverejnený v príslušnom ŠVP na adrese www.statpedu.sk v sekcii Deti a žiaci so ŠVVP.

Učebný plán

Ročník		1.	2.	3.
Počet hodín	ŠVP	1	1	1
	ŠkVP	2(1+1)	2(1+1)	2(1+1)

12.3.2 Fyzika

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Obsah predmetu je zverejnený v príslušnom ŠVP na adrese www.statpedu.sk v sekcii Deti a žiaci so ŠVVP.

Učebný plán

Ročník		7.	8.	9.
Počet hodín	ŠVP	1	1	1
	ŠkVP	1	1	1

12.3.3 Chémia

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Obsah predmetu je zverejnený v príslušnom ŠVP na adrese www.statpedu.sk v sekcii Deti a žiaci so ŠVVP.

Učebný plán

Ročník		9.
Počet hodín	ŠVP	1
	ŠkVP	2(1+1)

12.3.4 Biológia

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Obsah predmetu je zverejnený v príslušnom ŠVP na adrese www.statpedu.sk v sekcii Deti a žiaci so ŠVVP.

Učebný plán

Ročník		7.	8.	9.
Počet hodín	ŠVP	1	1	1
	ŠkVP	2(1+1)	2(1+1)	1

12.4 Vzdelávacia oblasť „Človek a spoločnosť“

12.4.1 Vlastiveda

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Obsah predmetu je zverejnený v príslušnom ŠVP na adrese www.statpedu.sk v sekcii Deti a žiaci so ŠVVP.

Učebný plán

Ročník		4.	5.	6.
Počet hodín	ŠVP	2	2	3
	ŠkVP	2	2	3

12.4.2 Dejepis

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Obsah predmetu je zverejnený v príslušnom ŠVP na adrese www.statpedu.sk v sekcii Deti a žiaci so ŠVVP.

Učebný plán

Ročník		7.	8.	9.
Počet hodín	ŠVP	1	1	1
	ŠkVP	1	1	1

12.4.3 Geografia

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Obsah predmetu je zverejnený v príslušnom ŠVP na adrese www.statpedu.sk v sekcii Deti a žiaci so ŠVVP.

Učebný plán

Ročník		7.	8.	9.
Počet hodín	ŠVP	1	1	1
	ŠkVP	1	1	1

12.4.4 Občianska náuka

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Obsah predmetu je zverejnený v príslušnom ŠVP na adrese www.statpedu.sk v sekcii Deti a žiaci so ŠVVP.

Učebný plán

Ročník		7.	8.	9.
Počet hodín	ŠVP	1	1	1
	ŠkVP	1	1	1

12.5 Vzdelávacia oblasť „Človek a hodnoty“

12.5.1 Etická výchova

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Obsah predmetu je zverejnený v príslušnom ŠVP na adrese www.statpedu.sk v sekcii Deti a žiaci so ŠVVP.

Učebný plán

Ročník		5.	6.	7.	8.	9.
Počet	ŠVP	1	1	1	1	1
hodín	ŠkVP	1	1	1	1	1

12.5.2 Náboženská výchova – rímsko-katolícke náboženstvo**12.5.2.1 Charakteristika predmetu**

Cieľom predmetu náboženská výchova, je výchova na báze hodnôt k základnej slobode, k zodpovednosti, k vedomostiam a k samostatnému rozhodovaniu mladého človeka. Predmet náboženská výchova je zaradený medzi výchovné predmety. Vyučuje sa jednu hodinu do týždňa. Tento predmet je hodnotený známku. Nakoľko je náboženská výchova výchovno-vzdelávacím predmetom, je nevyhnutné vyžadovať od žiakov primerané vedomosti. Pri napĺňaní vedomostných a výchovných cieľov treba dbať, aby obidve stránky boli primerane vyvážené a do výučby zapájať zážitkovú formu pre lepšie chápanie učiva. Nakoľko dejiny a kultúra nášho národa, ako aj celej Európy, stoja na kresťanskom základe, položenom svätým Cyrilom a Metodom, je samozrejmosťou toto duchovné bohatstvo poznávať a rozvíjať súčasne so zdokonaľovaním sa v ďalších oblastiach spoločenského i osobného života.

12.5.2.2 Organizácia vyučovania

- skupinová,
- individuálna,
- frontálna diferencovaná,
- vychádzka
- exkurzia

12.5.2.3 Kľúčové kompetencie – ciele predmetu

Hlavným vzdelávacím cieľom vo výučbe náboženstva je vedomostne pripraviť mladého človeka tak, aby mal osvojené základné náboženské pravdy a princípy kresťanského životného štýlu, ktoré sa budú u neho ďalej rozvíjať na strednej škole.

Vo výchovnej oblasti je úlohou školskej katechézy prispieť k tomu, aby mladý človek vedel teoretické poznatky uplatniť vo svojom živote a bol oporou pre svojich rovesníkov, aby si nachádzal svoje miesto v živote. Ďalej sú uvedené rámcové ciele pre jednotlivé ročníky a podrobné pre jednotlivé témy. Pri tvorbe konkrétnej vyučovacej hodiny treba, aby učiteľ náboženskej výchovy mal ujasnené ciele, ktoré chce dosiahnuť a k čomu priviesť žiakov. Pri jednotlivých témach sa uvádza viacero cieľov. Učiteľ náboženskej výchovy sám zvaží, ktoré ciele na jednotlivých hodinách sú pre neho prioritné, lebo niektoré nemusia byť v danom čase alebo skupine aktuálne, alebo zvaží, či je potrebné vytýčiť si iné.

Osobnostné

Žiak

- objavuje zmysel pravdy, spravodlivosti,
- modelových situáciách rozlíši medzi pravdou a klamstvom.

Sociálne

Žiak

- reflektuje zásady pravdy pre správne fungovanie medziľudských vzťahov,
- dokáže vytvoriť jednoduchý projekt pre pomoc znečistenej prírody,
- akceptuje druhých ľudí bez ohľadu na vzhľad a výkon,
- objavuje radosť z dobre vykonanej práce,
- je schopný vytvárať vzťahy prostredníctvom pravdivej komunikácie s inými ľuďmi.

Komunikačné

Žiak:

- na základe Ježišovho výroku: „Vaše 'áno' nech je 'áno' a vaše 'nie' nech je 'nie'“ vie zosúladiť vnútorný postoj s vonkajším,
- uvedomuje si hodnotu pravdivej komunikácie,
- prostredníctvom problémovej úlohy – príbehu s mravnou dilemou zvažuje dôsledky a následky života podľa prirodzenej morálky,
- je schopný vnímať predstavené myšlienkové pochody,
 - uvedomuje si možnosť manipulácie slovom a jej riziká,
 - chápe význam a hodnotu vypovedaného slova,
 - vie vyberať a triediť informácie z rôznych médií,
 - vyjadruje svoje myšlienky,
 - nachádza zmysel slova alebo výrazu,
 - vie jednoducho vysvetliť symbolickú – obraznú reč mýtov,
 - správa sa ohľaduplne, pozorne a tolerantne,
- je schopný vyjadrovať sa, porovnávať,
- vie vyjadriť svoje pocity,
- vníma obrazy a symboly,
- kriticky hodnotí myšlienky.

Existenciálne

Žiak:

- žiak objavuje hodnotu pravdy vo svojom osobnom živote aj v medziľudských vzťahoch,
- je otvorený pre život v pravde ,
- rozumie pohľadu na svet vo svetle kresťanskej viery,
- prostredníctvom biblického príbehu si uvedomuje hodnotu stvoreného sveta,
- objavuje stvorený svet ako dar Boha človeku,
- vníma svoju zodpovednosť za stvorený svet,
- má pozitívny vzťah k sebe aj k iným,
- dokáže hodnotiť dopad svojich emócií,
- vie vytrvať v skúmaní a poznávaní nových vecí,
- rozumie pohľadu na stvorenie človeka vo svetle kresťanskej viery,
- dokáže si uvedomiť svoju jedinečnosť a hodnotu,
- objavuje nielen svoju hodnotu ale hodnotu každého človeka,
- cez predstavené biblické postavy vníma a akceptuje existenciu nemennej pravdy,
- cez modelové situácie posúdi predstavené pozitívne a negatívne udalosti a vyvodí závery pre svoj život,

Občianske

Žiak :

- účinne sa zapája do diskusie, vhodne argumentuje,
- má pozitívny vzťah k zvereným veciam,

- vníma človeka ako súčasť prírody,
- odhaduje dôsledky vlastného správania a konanie v modelových situáciách,
- vníma životnú situáciu starého a chorého alebo chudobného človeka,
- uvažuje nad hodnotami, ktoré môže uskutočniť starý, chorý a hendikepovaný človek,
- angažuje sa v miestom spoločenstve a rešpektuje vo svojom živote humánne princípy v duchu solidarity a lásky.

12.5.2.4 Obsah predmetu

5.ročník

Ročníková téma: CESTA VIERY

Človek, prichádzajúci na tento svet, sa stáva súčasťou prirodzenej rodiny. Mala by sa stať miestom lásky, bezpečia, porozumenia, starostlivosti. Nemožno uprieť obeť, starostlivosť a lásku rodičom, ktorí prijali svoje dieťa

ako dar. Nie všetky deti však môžu zažiť teplo domova. Zvlášť citlivá je táto otázka u detí, kde prirodzená rodina

neposkytuje základné rodinné hodnoty. Je omnoho náročnejšie takýmto žiakom, u ktorých sú narušené ľudské

vzťahy, odovzdávať posolstvo o Božej láske. Nesmierne dôležité je ponúknuť a dať im zažiť, že je tu niekto, kto

ich nekonečne miluje. A je to práve Boh, ktorý každého pozýva do duchovnej rodiny, do Cirkvi.

Žiak má byť sprevádzaný na ceste viery a spoznávať základné pravidlá komunikácie s Bohom a vzájomného

medzilidského spolunažívania. Má sa pripraviť na dôležitý medzník vo svojom živote – prvé prijatie sviatosti

zmierenia a stretnutie s Kristom v Eucharistii. Mal by spoznať sviatosť zmierenia a sviatosť Eucharistie ako dar

a prijať pozvanie k životu v spoločenstve veriacich ľudí, ktorí sa podieľajú na budovaní občianskej spoločnosti.

Aj mentálne postihnutý žiak je schopný vnímať a precítiť nevyslovenú skutočnosť v hĺbke, v ktorej sa Boh zjavuje

človeku. Náboženská edukácia umožňuje rozvíjať u mentálne postihnutých žiakov ich duchovný rozmer

primeraným spôsobom, čím sa podieľa na celistvej výchove žiaka.

Ročníkový cieľ

Spoznávať cestu viery v trojjediného Boha. Vnímať Božiu blízkosť prostredníctvom budovania osobného vzťahu

k Ježišovi Kristovi. Vnímať sviatosť zmierenia a Eucharistie ako dar a posilu pre každodenný život. Disponovať

sa na prijatie sviatosti zmierenia a sviatosti Eucharistie.

Ročníkový symbol: CHLIEB

V edukačnom procese sa stretávame s prácou so symbolmi.

Dieťaťu v súčasnom svete chýba osobná skúsenosť spoznávania tohto sveta cez zážitky.

Ak chceme dosiahnuť u žiaka zmenu postoja, vďaka ktorému následne mení svoje správanie, je dôležité

sprostredkovať mu skúsenosť, ktorá ho zasiahne, a zdieľať skúsenosti. Biblia je plná skúseností, ktoré sú v nej

zaznamenané. Náboženská skúsenosť je radikalizovaná vzťahom k Bohu. Biblická reč je tiež plná symbolov.

Symbody sú niečím, čo sprevádza dané témy.

Prostredníctvom uvádzania do sveta symbolov rozvíjame duchovný rozmer žiaka, učíme ho vidieť za veci.

I mentálne postihnuté dieťa je schopné vnímať a precítiť nevyslovenú skutočnosť. Symbol sa spája s ľudským

myslením a vedie k premýšľaniu (rozvoju myslenia). Symbody sú premostením medzi antropologickým a teologickým

obsahom. Porozumenie symbolu je intuitívne a ambivalentné. Zmyslom náboženskej výchovy je

rozvíjať intuitívne poznanie, pretože Boh je transcendentná skutočnosť, ktorá nás nekonečne presahuje. Keď

hovoríme o tejto skutočnosti, nemôžeme ju uchopiť ani ľudskou rečou, ani ľudským myslením, pretože nás

mnohonásobne presahuje. Symbol vychádza z predmetu, ale ide zaň alebo nadeň. Pri používaní symbolov

nesmieme zabudnúť na to, že potrebujú názornosť.

Pri práci so symbolom vychádzame z jeho štyroch rovín:

- *Vecná rovina*: Je dôležitou potravou pre človeka. Žiaci spoznávajú jeho dôležitosť na uspokojenie základnej

ľudskej potreby, ktorou je hlad.

- *Subjektívna rovina*: Chlieb sa dáva za pokrm, sýti i naplňa. Aj ja sa stávam chlebom vtedy, keď vo mne

niečo odumiera, keď pestujem dobré vlastnosti.

- *Objektívna rovina*: Čo vyjadruje tento symbol? Je symbolom práce ľudských rúk a plodom zeme. Zároveň

je však aj symbolom dobroty a pohostinnosti.

- *Náboženská rovina*: Chlieb symbolizuje spoločné stolovanie, rozdelenie sa s niekým. Aj Boh nás pozýva

k spoločnému stolu vo svätej omši. Pri tejto hostine dáva Ježiš Kristus každému, kto má čisté srdce, pokrm

pre dušu – Eucharistiu, seba samého. Pozýva na ňu každého, i mňa.

42

1. TÉMA: SOM BOŽIE DIEŤA

Každé narodené dieťa sa stáva súčasťou prirodzenej rodiny. Prichádza na tento svet so základnou potrebou

byť prijaté a milované. Skúsenosť lásky, prijatia, harmónie, bezpečia, starostlivosti by malo dieťa zažívať už vo

svojej prirodzenej rodine. Túto skúsenosť však nemajú všetky deti. A práve preto je potrebné, aby im v škole

bolo vytvorené také prostredie, v ktorom sa budú žiaci cítiť bezpečne a milovaní.

Osobitným spôsobom pozýva Boh dieťa do vzťahu nekonečnej a jedinečnej lásky. Pozýva ho do duchovnej

rodiny, ktorou je Cirkev. Vo sviatosti krstu ho včleňuje do tejto duchovnej rodiny.

Toto prijímanie je symbolicky naznačené prostredníctvom krstných symbolov. Pre hlbšie pochopenie symbolov

je dôležité, aby žiaci najskôr pochopili ich nevyhnutnosť a význam pre život vo svete, ktorý nás obklopuje.

Vedíme žiaka k obdivu a žasnutiu nad darom vody i svetla, ktoré umožňujú život. U žiaka rozvíjame schopnosť prepájania reálneho viditeľného sveta s reálnym neviditeľným svetom.

Žiak sa učí kráčať radostnou cestou Božieho dieťaťa. Sprevádzajme žiaka tak, aby spoznal náruč milujúceho

Boha Otca, z ktorej vychádza a do ktorej sa má vrátiť. Cesta, ktorá vedie k šťastiu (k Bohu), je cesta odumierania

sebeťvu a napredovania v dobre. Spôsobu, ako kráčať životom, učí Ježiš Kristus v nádhernom pravidle lásky.

Podľa neho sa žiak učí milovať Boha nadovšetko a svojho blížneho ako seba samého. Zažíva tak nielen prijatie

a lásku od iných ľudí i od Boha, ale sa i samo podieľa na jej raste a odovzdávaní.

Časová dotácia: 4 edukačné jednotky

Kľúčové pojmy: voda, svetlo, život, láska, krst

Obsah

- krst – krstné symboly /voda, krstné rúcho, svieca/
- som Božie dieťa
- zákon lásky
- Ježiš – náš vzor

2. TÉMA: HLAS BOHA

Druhá téma poukazuje na dôležitosť svedomia a jeho formovania. Prostredníctvom symbolov približuje žiakom pojem

svedomie. Žiakov vedie k citlivosti na vnímanie tohto hlasu. Jednoduchým spôsobom, prostredníctvom príbehov,

sa učia načúvať hlasu svedomia.

Na základe svojho svedomia sa každý slobodne rozhoduje pre konanie v konkrétnej situácii, riadi sa svojím svedomím.

To však treba vychovávať počas celého života. Správna výchova svedomia nespočíva v dosiahnutí nami želaného

správania. Máme viesť dieťa tak, aby vedelo robiť slobodné rozhodnutia. Dieťa sa učí rozlišovať to, že dobro a

zlo nemusí byť to, s čím iní súhlasia alebo nesúhlasia. Téma poukazuje na to, že konaním zla človek ubližuje sebe aj

druhým. Prostriedky na rozlišovanie dobra a zla sú: Božie slovo, spytovanie svedomia, Desatoro Božích prikázaní.

Na jednotlivých hodinách spoznáva žiak Desatoro Božích prikázaní ako Božie pravidlá – láskyplné usmernenia Boha,

ktoré pomáhajú človeku napredovať na ceste šťastia.

Ich ponímaniu predchádza uvedomenie si dôležitosti pravidiel, ktoré sú dané občianskou spoločnosťou: zákony štátu,

deklarácie, pravidlá cestnej premávky, pravidlá spoločenského správania, školský poriadok...

Žiaci sa zachovávaním daných pravidiel učia sociálnej adaptácii a tým aj predchádzaniu sociálno-nežiaducich javov.

Desatoro Božích prikázaní učí človeka budovať vzťahy k sebe, k rodine i k spoločnosti a k Bohu. Žiak má poznávať, že

túžbou Boha je, aby boli jeho zákony vpísané do každodenných vzťahov.

Časová dotácia: 8 edukačných jednotiek

Kľúčové pojmy: pravidlá šťastného života, svedomie

Obsah

- milujem a oslavujem nebeského Otca

- milujem každého, aj seba
- rodičia
- chránim život a zdravie
- majetok
- hovorím pravdu
- hriech nás odvádza od Boha
- svedomie

3. TÉMA: JEŽIŠ – NÁŠ ZÁCHRANCA

Základom nášho šťastia, našej existencie, sú vzťahy. Možno ich budovať i rúcať. Ich budovanie narúšajú vlastnícke túžby.

Prostredníctvom modelových situácií rozvíjame v deťoch túžbu po dobre a pravde (podobenstvo o mánotratnom synovi, o hriešnej žene).

Obsahom tejto témy je odpúšťanie, ktoré je súčasťou vytvárania harmonických medziľudských vzťahov. Dieťa

si to prakticky osvojuje na odpúšťaní niekomu, kto mu ublížil. Tento fenomén však budeme vnímať predovšetkým ako prejav nekonečného milosrdenstva všemohúceho Boha voči človeku.

Prostredníctvom príbehu o mestečku špinavých srdc si má žiak uvedomiť, že hodnota vykúpenia a zmierenia

pramení z obety Ježiša Krista. Žiak súčasne spozná, že môže prekonávať svoje slabosti tým, že si ich prizná a úprimne oľutuje.

Učí sa, že vyznanie, ľútosť a odpustenie previnení (hriechov) sa uskutočňuje vo sviatosti zmierenia, na ktorú sa náležite pripraví.

Časová dotácia: 5 edukačných jednotiek

Kľúčové pojmy: dobro a zlo, ľútosť, zmierenie

Obsah

- Otec posielal Syna
- Syn nás zmieruje s Otcom – mánotratný syn
- chceme sa zmieriť s Otcom – sviatosť zmierenia

4. TÉMA: JEŽIŠ NÁS PRIVÁDZA K OTCOVI

Žiaci sprostredkovanne zažijú, ako sa „rodí“ chlieb. Uvedomia si námahu a obeť, ktorá sa ukrýva v kúsku chleba,

a odlíšia ju od neporovnateľnej obety, ktorá je sprítomnená v Eucharistii. Žiaci zažijú lámanie, rozdelenie sa

o chlieb i poďakovanie zaň. V opise udalosti poslednej večere, ktorá sa sprítomňuje pri každej svätej omši, Pán

Ježiš vzdáva vďaka, láme chlieb a delí sa oň. Chlieb premieňa na svoje telo. A na túto hostinu pozýva každého

človeka. Žiaci s radosťou a očakávaním prijímú toto pozvanie k stolu Božieho tela i k stolu Božieho slova.

Sýtenie ich duší týmto pokrmom zintenzívni a posilní ich vzťah s Ježišom. Stane sa posilou pre konanie dobra

a stretnutia sa s Otcom. Žiaci sa učia nasledovať príklad Dominika Sávia a Panny Márie. Učiteľ ich sprevádza po ceste objavovania kresťanských hodnôt človeka a tým aj dozrievania pre nebo.

Časová dotácia: 4 edukačné jednotky

Kľúčové pojmy: oslava, Eucharistia, svätá omša, obetný stôl

Obsah

- posledná večera
- svätá omša a jej časti
- Eucharistia
- život s Ježišom

6. ROČNÍK

Ročníková téma: CESTA NÁDEJE

Žiak objavuje prostredníctvom viery rozmer nádeje. Nádej v dieťati rozvíja dôveru, ktorá mu umožňuje dôverovať sebe, ľuďom a Bohu. Nádej otvára dieťaťu dvere do sveta – do niečo nového, neznámeho. Na jednej strane sa žiak snaží o istú nezávislosť, ale na druhej strane túži niekam patriť. Túži po vzťahoch s rovesníkmi, s Bohom, je to prirodzená túžba po budovaní spoločenstva. Dokáže vnímať dobro, ktoré ho presahuje, čím rozvíja svoj pozitívny postoj k životu.

Ročníkový cieľ

Objaviť rozmer nádeje na ceste k sebe, k svetu a k Bohu. Oceniť potrebu kresťanskej nádeje pre osobný život.

Formovať postoj nádeje prostredníctvom biblických postáv.

Ročníkový symbol: KOTVA

Dôležitým prameňom chápania viery sú znaky, obrazy a symboly. Prostredníctvom viditeľného predmetu môžeme vstúpiť do duchovného sveta, ktorý je neviditeľný, ktorý vnímame intuitívne. Symboly spájajú reálne obrazy s predstavami v podvedomí: vyjadrujú to, čo nevidíme, čo je ukryté v našom podvedomí.

V tomto ročníku pracujeme so symbolom kotvy. Pre lepšie uchopenie významu symbolu ho rozvíjame v štyroch rovinách:

- *vecná rovina (čo symbol hovorí sám o sebe):* kotva je ťažký železný predmet, ktorý upevňuje loď k mólu
- *subjektívna rovina (čo symbol hovorí mne, akú mám s ním skúsenosť):* kotva pripomína domov, ako miesto istoty, bezpečia, ako zátoku na rozbúrenom mori života
- *objektívna rovina (čo symbol hovorí nám):* kotva je znamením nádeje
- *náboženská rovina (čo nám symbol hovorí o skúsenosti Boha a človeka):* kotva je znamením nádeje vo večný život a ukotvenie života človeka v Bohu

1. téma: Odpúšťame si navzájom

V Ježišovi sa Boh stal človeku blízky a zrozumiteľný. Ježiš nám ukázal cestu zmierenia s ľuďmi a s Bohom. Žiaci

si majú uvedomiť, že k životu každého človeka patrí odvaha niečomu alebo niekomu veriť a že tým najväčším, komu človek môže veriť, je Boh (môžem v ňom ukotviť svoj život). K takémuto postoju môžeme priviesť žiakov pomocou zážitkového vyučovania: osloviť ich emocionálnymi metódami a kreatívnou činnosťou. Tieto formy práce ponúkajú možnosť osobnejšie spracovať Božie zjavenie a prisvojiť si ho ako niečo veľmi dôležité pre náš život. Spoznávaním biblických postáv a ich konania si žiaci vytvárajú nové postoje a vzťahy nielen k sebe, ale aj k ľuďom a predovšetkým k Bohu. Biblické postavy majú modelový charakter: žiak sa má s nimi identifikovať, aby sa mohol od postavy niečo naučiť. Tak sa príbeh biblickej postavy stáva príbehom samotného žiaka a modelom jeho osobnej náboženskej skúsenosti.

Časová dotácia: 5 edukačných jednotiek

Kľúčové pojmy: odpustenie, láska, uzdravenie, ľútosť

Obsah

- môj postoj k sebe (sebaúcta) a k ľuďom
- môj postoj k Bohu (priateľstvo s Bohom)
- Ježiš chce byť hosťom u Zacheja
- Ježiš odpúšťa ľuďom (uzdravenia)
- Ježiš ma uzdravuje

2. TÉMA: BOH NÁM ODPÚŠŤA

Problém viny je problémom každého človeka a je otázkou aj nášho psychického zdravia, ako sa s ním vyrovnáme.

Veriaci kresťan má vo svojom životnom postoji živého vzťahu k Bohu šancu nezamlčať svoje viny, ale

spracovať ich. Pri výchove svedomia kladieme dôraz aj na dôležitosť zmierenia s ľuďmi a zmierenia s Bohom,

lebo zmierenie s Bohom a s ľuďmi patria k sebe. Bez zmierenia s Bohom by zmierenie s ľuďmi bolo neúplné.

Najsilnejšími prostriedkami morálnej výchovy sú sociálne a kreatívne cvičenia a hry. Pre vyučovanie náboženstva

majú veľký význam, lebo sa významnou mierou podieľajú aj na chápaní náboženských symbolov. Aj mentálne

postihnuté deti uvádzame do náboženskej reči symbolov – jednoduchým a im primeraným spôsobom

– a tak vytvárame predpoklad pre lepšie porozumenie slávenia sviatostí.

V téme sa zameriavame aj na budovanie vzťahu k Ježišovi Kristovi, ktorý sa sprítomňuje vo sviatostiach a stáva

sa konkrétnou pomocou v konkrétnej životnej situácii. Poukazujeme aj na mimosviatostné formy pokánia

a zopakujeme a prehĺbime vedomosti o sviatosti zmierenia z piateho ročníka.

Časová dotácia: 4 edukačné jednotky

Kľúčové pojmy: vina, previnenie, ľútosť, láska, zmierenie

Obsah

- šťastie a dobro človeka

- hriech a jeho následky /vina, previnenie/
- sviatosti – znamenia Božej lásky /krst, sviatosť zmierenia/
- sviatosť zmierenia – sviatosť uzdravenia

3. TÉMA: KONÁME DOBRÉ SKUTKY

Boh sa stal človekom, zomrel a vstal z mŕtvych, a tak zachránil ľudí od hriechu. Táto záchrana je darom pre všetkých ľudí. My kresťania by sme sa mali tešiť z obrátenia každého človeka, ktorý hľadá priateľstvo s Ježišom a s ľuďmi. Ježiš nás učí odpúšťať. Odpustenie je najväčším prejavom lásky. Ježiš nám svoju lásku prejavil konkrétnym skutkom – svojou obetou na kríži. Zmieril nás so svojím Otcom, a tak nám umožnil, aby sme svoj život prežili v radosť a v plnosti. V tomto duchu vedíme aj žiakov k rozvíjaniu a prehľbovaniu vzťahov medzi sebou v prostredí triedy, školy, rodiny a im blízkeho okolia.

Časová dotácia: 6 edukačných jednotiek

Kľúčové pojmy: priateľ, láska, pomoc

Obsah

- priatelia
- pomoc ľuďom
- byť ako Ježiš
- Ježiš ide v ústrety ľuďom
- Ježiš pomáha
- Boh sa stará o človeka

4. TÉMA: ROZPRÁVAME SA S ĽUĎMI

Múdrosť človeka spočíva v objavovaní pravdy, dobra a krásy, ktoré do ľudských srdiec vložil Boh. Ježiš učí naše srdce, aby bolo citlivé, aby nezanedbalo dobro. Naše srdce má ísť ku koreňu vecí, konať dobro – mať ruky pre druhého – a vidieť to, čo je v živote podstatné. Formáciou svedomia podľa evanjelia naučíme žiakov sebarefl exii, ktorá vedie k úprimnej konverzii, čím predchádzame formalizmu pri prijímaní sviatosti zmierenia v dospelosti.

Časová dotácia: 2 edukačné jednotky

Kľúčové pojmy: rozhovor, priateľ, srdečnosť

Obsah

- formy rozhovoru
- rozhovor zblízuje ľudí

5. TÉMA: ROZPRÁVAME SA S BOHOM

V duchovnom rozmere sa schopnosť milovať prejavuje vierou v Boha. Vo viere nachádzame odpovede na otázky, ktoré presahujú rozumové poznávanie človeka. Neviditeľný Boh sa stal pre nás viditeľným v Ježišovi Kristovi, ktorý nás učí rozprávať sa s Otcom. Modlitba prehľbuje vzťah k osobnému Bohu. Najskôr však pomáhame žiakom objaviť rozmer ticha, prebúdžeme v nich základnú potrebu – sústrediť sa a stíšiť sa. Vytvárame s nimi

skúsenosť, že v priestore ticha sa možno stretnúť a rozprávať s Bohom. Na získanie tejto skúsenosti je potrebný dlhší čas. Schopnosť sústrediť sa rozvíjame tzv. eutonickými cvičeniami, ktoré rozvíjajú a upevňujú schopnosť prejsť z pohybu do pokoja, z hluku do ticha.

Časová dotácia: 4 edukačné jednotky

Kľúčové pojmy: rozhovor, modlitba, Boh

Obsah

- Boh sa prihovára ľuďom
- rozhovor s Bohom
- Ježiš nás učí modliť sa – modlitba Otčenáš

7. ROČNÍK

Ročníková téma: CESTA PRAVDY

Žiak v sebe objavuje túžbu po hľadaní pravdy. Na tejto ceste potrebuje byť sprevádzaný pravdou, ktorá ho vedie k Bohu a ktorej hodnotu sa učí spoznávať. Rozvíja v sebe schopnosť vnášať objavenú pravdu do života.

Objavená pravda prehlbuje rozmer náboženskej viery v živote dieťaťa.

Téma ročníka je rozvíjaná v kontexte spoznávania a obhajovania pravidiel Desatora v živote kresťana. Boh dal

človeku pravidlá, ktoré hovoria o tom, že každý človek má rovnaké práva. Žiak je vedený k spoznávaniu Boha

a jeho miesta v živote človeka, je povzbudzovaný k snahe dávať Boha na prvé miesto. Podľa prikázaní Desatora

sa žiak učí formovať a rozvíjať svoj vzťah k Bohu i k druhým ľuďom, a tak integrovať obsah jednotlivých prikázaní

do svojho praktického kresťanského života.

Ročníkový cieľ

Objaviť múdre pravidlá Desatora a podľa nich formovať svoj vzťah k Bohu a k ľuďom.

Oceniť dobrotu a milosrdenstvo

Boha, ktorý vedie človeka prostredníctvom Desatora. Formovať postoj spoznávania a hľadania pravdy.

Ročníkový symbol: TABULE DESATORA

Žiak sa v 7. ročníku stretáva so symbolom tabúl Desatora, s ktorým postupne pracuje v štyroch rovinách: vecnej,

subjektívnej, objektívnej a náboženskej.

Tabule Desatora sú z kameňa. Kameň je symbolom tvrdosti, pevnosti a nezničiteľnosti. Je symbolom nadľudskej

sily a moci. Kameň bol už v minulosti nenahraditeľný pracovný nástroj či dôležitý stavebný materiál.

V ľudovej múdrosti nachádzame množstvo prirovnaní a porekadiel o kameni. Človek, ktorý je pevným kameňom,

má pevný charakter, zásady, vyznáva hodnoty nemennej, trvácnej pravdy.

Náboženskú rovinu symbolu rozvíjame biblickým príbehom o Mojžišovi, ktorým chceme priblížiť príbeh cesty,

ktorá vedie z otroctva na slobodu, k životu pravdy ukrytej v tabuliach Desatora.

1. TÉMA: BOH UZATVÁRA ZMLUVU S ČLOVEKOM

V téme sa žiaci oboznámia s biblickým príbehom o Mojžišovi. Cieľom nie je doslova prerozprávať Mojžišov príbeh, ale priblížiť príbeh cesty, ktorá vedie z otroctva na slobodu, k životu v pravde. Vieru predstavujeme žiakovi ako dôveru v Boha a na modelových situáciách zo života mu pomáhame uvedomiť si, že opakom viery nie je to, že človek neverí, ale nedôvera a strach.

Časová dotácia: 2 edukačné jednotky

Kľúčové pojmy: pravidlá, Desatoro, viera

Obsah

- Mojžiš prijíma Desatoro
- Boh je Pán celého sveta – 1. prikázanie

2. TÉMA: HĽADÁM BOHA

V druhej téme prehľubujeme 2. a 3. Božie prikázanie. Téma ponúka žiakovi priestor pre reflektovanie situácií,

v ktorých sa používa slovo Boh, ako aj zamyslenie sa nad tým, čo znamená posväcovanie Božieho mena. Prostredníctvom

obraznej reči príbehov si žiak môže uvedomiť nielen potrebu dňa oddychu, ale aj to, že pre kresťanov

je najväčšou oslavou slávenie svätej omše.

Časová dotácia: 4 edukačné jednotky

Kľúčové pojmy: meno, Božie meno, nedeľa

Obsah

- ja a moje meno
- Boh a jeho meno – 2. prikázanie
- nedeľa – sviatočný deň – 3. prikázanie
- svätá omša – oslava Boha

3. TÉMA: KRÁČAM ZA PRAVDOU

Žiaci majú skúsenosť so životom v spoločenstve s druhými ľuďmi v rodine, v triede a v skupine svojich rovesníkov.

V tomto veku však nadobúdajú význam iné spoločenstvá a ich normy. Pri hľadaní spôsobu vzájomného

spolužitia so skupinami sú zásady formulované v štvrtom až desiatom prikázaní ponukou správneho života,

v ktorom môžu žiaci vytvárať vzťahy dôvery, ktoré im umožnia dôverovať aj ostatným.

Časová dotácia: 12 edukačných jednotiek

Kľúčové pojmy: láska, rodina, pravda, majetok

Obsah

- život ako hodnota
- túžba človeka po láske (výchova k láske)
- manželstvo a rodina (ideál rodiny, rôzne formy pseudorodiny)
- právo na česť a dobré meno
- pravdovravnosť
- právo na majetok
- spravodlivosť v spoločnosti

4. téma: Vzťah človeka k človeku

Téma pomáha žiakovi vnímať pravidlá ako zdroj istoty v živote človeka a spoločnosti. Štvrté až desiate prikázanie,

ktoré formuluje zásady zodpovedného spolunažívania ľudí v pravde, v tejto téme konkretizujeme všeobecne

platným zlatým pravidlom: „*Všetko, čo chcete, aby ľudia robili vám, robte aj vy im.*“ (Mt 7,12)

Časová dotácia: 3 edukačné jednotky

Kľúčové pojmy: zlaté pravidlo

Obsah

- pravidlá doma, v škole, v spoločnosti
- zlaté pravidlo

8. ROČNÍK

Ročníková téma: SLOBODA ČLOVEKA

Žiak začína túžiť po osamostatnení sa a po slobode. Vychádza spod krídel ochrany autority. Oslobodzuje sa

od nekritického vnímania autority, ktorú doposiaľ vnímalo ako miesto istoty, bezpečia a ochrany. Objavením

rozmeru slobody v sebe rozvíja vzťah k svojej osobe a k druhým ľuďom. Táto skúsenosť slobody mu umožňuje

objavovať slobodné rozhodnutie pre vzťah k Bohu. Slobodným nazeraním na vzťah s Bohom je schopné vidieť

vo viditeľnom svete stopy Boha, s ktorým prehľbuje vzťah v náboženskom prežívaní.

Ročníkový cieľ

Poznávať hranice osobnej slobody. Oceniť kresťanský pohľad na slobodu človeka. Osvojovať si návyky kresťanského životného štýlu.

Ročníkový symbol: HOLUBICA

V tomto ročníku pracujeme so symbolom holubice. Pre lepšie uchopenie významu symbolu ho rozvíjame v štyroch

rovinách:

- *vecná rovina (čo symbol hovorí sám o sebe):* holubica má krídla, je to vták
- *subjektívna rovina (čo symbol hovorí mne, akú mám s ním skúsenosť):* holubica je pokojná, nenásilná, mierumilovná
- *objektívna rovina (čo symbol hovorí nám):* holubica je v mnohých kultúrach symbolom pokoja, mieru; jej krídla nám pripomínajú slobodu, vzletnosť
- *náboženská rovina (čo nám symbol hovorí o skúsenosti Boha a človeka):* holubica je symbolom Ducha Svätého

1. TÉMA: SLOBODA

V téme sa zaoberáme hranicami slobody človeka. Žiak spoznáva historické omyly ľudstva, ktorých dôsledkom

bolo zneužívanie slobody v dejinách, je konfrontovaný s rôznymi formami otroctva, závislosťami súčasného

človeka. Žiak prostredníctvom biblických príbehov konfrontuje svoju túžbu po slobode, svoje predstavy o nej

s kresťanským pohľadom na slobodu človeka.

Časová dotácia: 6 edukačných jednotiek

Kľúčové pojmy: sloboda, otroctvo, závislosť

Obsah

- chápanie slobody
- otroctvo človeka (závislosti)
- povolanie k slobode

2. TÉMA: SLOBODA ČLOVEKA

V téme žiak spoznáva rozdiel medzi ľudskou autoritou a autoritou Boha. Ľudská autorita ustanovuje isté pravidlá

spolunažívania, aby mohla fungovať spoločnosť, aby bol zachovaný poriadok. Autorita Boha hovorí o pravidlách,

ktoré objavuje vo svojom svedomí každý človek sám. Ich objavením si uvedomuje svoje práva, ale aj

povinnosti. Základnou povinnosťou je rešpektovať toto právo u každého človeka. V téme kladieme dôraz na

Desatoro, ktoré je zásadným princípom etiky židovstva a kresťanstva. Poukazuje na podmienky života oslobodeného

od otroctva z hriechu. Žiak sa učí zachovávaním daných pravidiel sociálnej adaptácii a predchádza

sociálno-nežiaducim javom. Desatoro Božích prikázaní je Božím zákonom, ktorý ponúka zdravý spôsob budovania

vzťahov k Bohu, k rodine i k spoločnosti. Žiak má spoznávať, že túžbou Boha je, aby jeho zákony pomáhali

človeku k múdremu a dobrému životu.

Časová dotácia: 8 edukačných jednotiek

Kľúčové pojmy: sloboda, otroctvo, závislosť

Obsah

- exodus – cesta k slobode
- hranice slobody – Desatoro

3. TÉMA: SLOBODA A ROZHODNUTIA

Žiak je v téme citlivo vedený k poznaniu, že morálne rozhodnutie neznamena len poslušnosť autority a neprekročenie

zákona, ale je vyjadrením vnútorného postoja dobra k svojej osobe a druhým ľuďom.

Žiak sa stretne s pojmami svedomie, rozhodnutie, bude mať možnosť vnímať na základe empatického cítenia

a správania potrebu zodpovednosti za dôsledky svojich rozhodnutí. Vede ho k tomu, aby sa stával citlivým

na vnímanie dobra a odlišovanie od zla. Na to treba rozvíjať citlivosť počas celého života. U žiaka s mentálnym

postihnutím kladieme dôraz na to, že konaním zla ubližuje sebe aj druhým.

Správanie a myslenie dieťaťa s mentálnym postihnutím je od raného detstva až do dospelosti závislé od toho,

čo si iní myslia, ako ho hodnotia. Správa sa určitým spôsobom preto, lebo mu to prináša uspokojenie aktuálnych

potrieb, medzi ktoré patrí aj túžba po láske a prijatí. Žiaci sa učia rozlišovať, čo je dobré a čo zlé od rodičov,

učiteľov a ich reakcií na správanie. Správanie dieťaťa je podmienené reakciou referenčných osôb.

Žiak s mentálnym postihnutím nie je schopný dosiahnuť hlbšiu úroveň morálneho konania, kedy by bol schopný

prihliadnuť aj na motívy konania, aby postupne dochádzalo k ich internalizácii. Osobnostný rozvoj v morálnej oblasti môžeme podporovať dostatočnými podnetmi umožňujúcimi rozvoj empatie.

Časová dotácia: 2 edukačné jednotky

Kľúčové pojmy: nutnosť voľby, rozhodnutia, svedomie

Obsah

- slobodné rozhodnutie (nutnosť voľby)
- sloboda a zodpovednosť
- riešenie problémovej situácie

4. TÉMA: REŠPEKTOVANIE ROZDIELNOSTI

Dnes žijeme vo svete plurality. Všeobecné direktórium pre katechizáciu si pokladá za dôležité viesť otvorený

dialóg so svetom. Poznanie rozdielnosti iných ľudí, kultúr má viesť k úcte k nim, ale predovšetkým k prehĺbeniu

úcty k vlastnej osobe, kultúre, náboženstvu a ku kresťanskej identite (porov. KKC 839, 842-843). Cieľom témy je,

aby si žiak uvedomil bohatstvo, ktoré nám kresťanstvo dáva, hodnoty, ktoré kresťanstvo obsahuje a šíri v ľudskej spoločnosti.

Časová dotácia: 2 edukačné jednotky

Kľúčové pojmy: rešpektovanie, odlišnosti, kultúry, náboženstvo, kresťania

Obsah

- rešpektovanie rozdielnosti
- rozdielne cesty hľadania Boha (chrám – miesto oslavy Boha)
- putovanie po ceste predkov

5. TÉMA: LÁSKA – CESTA K SLOBODE

Na úvod tejto témy predstavujeme autoritu, ktorej úlohou je pomáhať rastu človeka a spoločnosti (porov. KKC

1897-1898). Autoritu, ktorej základným princípom je láska k človeku (porov. KKC 1905-1909). Žiak pracuje s biblickými

udalosťami, ktoré poukazujú na dôležitosť a potrebu autority. Žiak vníma potrebu dodržiavania istých

pravidiel na základe autority, slobody a lásky. Uvedomuje si, že ich porušovaním môžu trpieť nevinní. Vede

žiačkov, aby si uvedomili potrebu autority Cirkvi. Opäť zdôrazňujeme základný princíp lásky, ktorá prerozdeľuje

zodpovednosť a úlohy, kde má všetko svoje miesto a poriadok. Celú tému končíme povzbudením, aby sa žiaci

nebáli byť odhodlaní žiť a kráčať cestou slobody, byť zaangažovaní vo svojom okolí (porov. KKC 854, 856),

v škole, na ulici, vo farnosti.

Časová dotácia: 4 edukačné jednotky

Kľúčové pojmy: autorita, angažovanosť

Obsah

- sloboda a vzťah k autoritám (autorita v Cirkvi)
- kresťan v spoločnosti (angažovanosť v rodine, vo farnosti, v meste)

9.ročník

12.5.2.5 Spôsob a kritéria hodnotenia

Žiaci budú v predmete klasifikovaní známku podľa Metodického pokynu č. 32/2011 na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED -1. Vo vyučovacom predmete sa využíva ústna aj písomná forma hodnotenia. Písomná forma hodnotenia sa realizuje formou pracovných listov.

12.5.2.6 Prierezové Témy

Mediálna výchova

Žiak:

- vníma komunikáciu prostredníctvom symbolov,
- vyjadruje sa aj cez neverbálnu komunikáciu mimikou i gestami, vyjadruje svoje pocity, prostredníctvom nakreslených symbolov,
- oboznamuje sa s prenášaním náboženských symbolov do svetského prostredia,
- osvojuje si kritický pohľad na mediálne známe, obľúbené osoby.

Environmentálna výchova

Žiak:

- zasaď si a pestuje obilie, čím získava priamu skúsenosť so starostlivosťou o prírodu,
- osvojuje si šetrenie vodou a vníma jej dôležitosť pre život,
- poznáva dôležitosť svetla pre život,
- osvojuje si postoj neplytvania potravinami,
- vníma starostlivosť Boha o svet.

Osobnostný a sociálny rozvoj

Žiak:

- si osvojuje prejavy asertívneho správania,
- rozlišuje pravidlá Desatora vo svojom živote (s pomocou),
- uvedomuje si potrebu spolupráce,
- rozvíja základné zručnosti pre spoluprácu a medziľudskú komunikáciu,
- sa učí predchádzať sociálno-patologickým javom a škodlivým spôsobom správania,
- v kontexte striedania práce, odpočinku a slávenia vníma životné priority (s pomocou),
- je otvorený pre spoluprácu,
- rozvíja základné zručnosti pre spoluprácu a medziľudskú komunikáciu,
- si osvojuje kultivované správanie,
- prispieva k utváraniu dobrých medziľudských vzťahov v triede i mimo nej,
- si utvára pozitívny postoj k sebe samému i k druhým ľuďom,
- vníma dobro kresťanskej etiky,
- uvedomuje si hodnotu spolupráce,
- rozvíja základné zručnosti spolupráce,
- empatickým správaním sa učí predchádzať sociálno-patologickým javom a škodlivým spôsobom správania,
- vníma dobro kresťanskej etiky,
- vníma dobro spolupráce,
- empatickým správaním sa učí predchádzať sociálno-patologickým javom a škodlivým spôsobom správania,
- rozumie dobru kresťanskej etiky,
- osvojuje si základné sociálne zručnosti na riešenie problémových situácií,
- vníma motiváciu svojich rozhodnutí.

Multikultúrna výchova

Žiak:

- objavuje a oceňuje kultúrne bohatstvo svojho náboženstva,
- objavuje a oceňuje kultúrne bohatstvo svojho náboženstva.

12.5.2.7 Tematický výchovno-vzdelávaci plán

- interný dokument školy

12.5.2.8 Učebné zdroje

Metodická príručka

Obrazový materiál

Pracovné listy

CD

DVD

Sväté Písmo

12.6 Vzdelávacia oblasť „Človek a svet“

12.6.1 Pracovné vyučovanie

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Obsah predmetu je zverejnený v príslušnom ŠVP na adrese www.statpedu.sk v sekcii Deti a žiaci so ŠVVP.

Učebný plán

Ročník		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodín	ŠVP	1	2	3	4	4	4	4	4	4
	ŠkVP	2(1+1)	3(2+1)	4(3+1)	5(4+1)	5(4+1)	5(4+1)	5(4+1)	5(4+1)	5(4+1)

12.7 Vzdelávacia oblasť „Umenie a kultúra“

12.7.1 Hudobná výchova

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Obsah predmetu je zverejnený v príslušnom ŠVP na adrese www.statpedu.sk v sekcii Deti a žiaci so ŠVVP

Učebný plán

Ročník		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodín	ŠVP	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	ŠkVP	1	1	1	1	1	1	1	1	1

12.7.2 Výtvarná výchova

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Obsah predmetu je zverejnený v príslušnom ŠVP na adrese www.statpedu.sk v sekcii Deti a žiaci so ŠVVP

13 Poznámky k iŠkVP:

Šk.rok 2016/2017

1. Tento iŠkVP platí pre tieto ročníky: 1.r, 2.r, 5.r a 6.r.

2. Vyučovanie podľa tohto iŠkVP prebieha v triedach – VI.B a VIII.B.

3. Učebné plány, učebné osnovy jednotlivých predmetov v týchto ročníkoch sú zostavené podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie a Rámcového učebného plánu, ktoré schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky: dňa 5. 5. 2016 pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016.

4.Delenie tried na skupiny, spájanie skupín jednotlivých tried :

- v triede VI.B sa učia žiaci troch ročníkov(štvrtý, piaty a šiesty), počet žiakov v triede je 7,

- v triede VIII.B sa učia žiaci dvoch ročníkov(siedmy a ôsmy), počet žiakov v triede je 7,

- hodiny TSV sa vyučujú osobitne pre chlapcov a dievčatá,

- na hodinách TSV sa spájajú žiaci a žiačky VI.B a VIII.B,

- na hodinách PVC sa spájajú žiaci a žiačky VI.B a VIII.B a vytvoria sa tri skupiny žiakov(1.skupina – 5 chlapci – 4.,5. a 6.ročník , 2.skupina –3 chlapci – 7. a 8.ročník, 3.skupina – 6 dievčat – 4., 6., 7., a 8.ročník).

5. Skratky predmetov:

- skratky predmetov a krúžkov sú použité z <http://www.uips.sk/ciselniky/ine-ciselniky>.

Šk.rok 2017/2018

1. Tento iŠkVP platí pre tieto ročníky: 1.r, 2.r,3.r, 5.r, 6.r a 7.r.

2. Vyučovanie podľa tohto iŠkVP prebieha v triedach – VI.B a IX.B.

3. Učebné plány, učebné osnovy jednotlivých predmetov v týchto ročníkoch sú zostavené podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie a Rámcového učebného plánu, ktoré schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky: dňa 5. 5. 2016 pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016.

4.Delenie tried na skupiny, spájanie skupín jednotlivých tried :

- v triede VI.B sa učia žiaci troch ročníkov(štvrtý, piaty a šiesty), počet žiakov v triede je 7,

- v triede IX.B sa učia žiaci troch ročníkov(siedmy , ôsmy a deviaty), počet žiakov v triede je 7,

- hodiny TSV sa vyučujú osobitne pre chlapcov a dievčatá,

- na hodinách TSV sa spájajú žiaci a žiačky VI.B a IX.B s intaktnými žiakmi a žiačkami z piateho a deviateho ročníka(IV.B+V., IX.B+IX.A),

- na hodinách PVC sa spájajú žiaci a žiačky VI.B a VIII.B a vytvoria sa tri skupiny žiakov(1.skupina – chlapci a dievčatá – 4. a 5.ročník (4 žiaci), 2.skupina – 6.,7 a 8.roč.(5 chlapci), 3.skupina –5dievčat (7., 8., a 9.ročník).

5. Skratky predmetov:

- skratky predmetov a krúžkov sú použité z <http://www.uips.sk/ciselniky/ine-ciselniky>.

14 Prílohy – koncepcie

Viz. iŠkVP pre intaktných žiakov ISCED I

Šk.rok 2018/2019

1. Tento iŠkVP platí pre tieto ročníky: 1.r, 2.r,3.r, 5.r, 6.r, 7.r a 8.r.

2. Vyučovanie podľa tohto iŠkVP prebieha v triedach – VII.B a IX.B(okrem 9.roč.).

3. Učebné plány, obsah vzdelávania(učebné osnovy) jednotlivých predmetov v týchto ročníkoch sú zostavené podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie a Rámcového učebných plánu, ktoré schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskum a športu Slovenskej republiky: dňa 5. 5. 2016 pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016.

4.Delenie tried na skupiny, spájanie skupín jednotlivých tried :

- v triede VII.B sa učia žiaci troch ročníkov(piaty, šiesty a siedmy), počet žiakov v triede je 7,
- v triede IX.B sa učia žiaci dvoch ročníkov(ôsmy a deviaty), počet žiakov v triede je 6,
- hodiny TSV sa vyučujú osobitne pre chlapcov a dievčatá,
- na hodinách TSV sa spájajú žiaci a žiačky VII.B a IX.B s intaktnými žiakmi a žiačkami z siedmeho, ôsmeho a deviateho ročníka(IIV.B+VII.A, IX.B+IX.A+VIII.),
- na hodinách PVC sa spájajú žiaci a žiačky VII.B a IX.B a vytvoria sa dve skupiny žiakov
 - 1.skupina – chlapci – 5. až 9.ročník (7 žiaci),
 - 2.skupina –dievčatá - 5., až 9.ročník (6 žiačok),
- ETV žiaci sa tento predmet vyučujú spolu s intaktnými žiakmi – je vytvorená jedna skupina.

5. Skratky predmetov:

- skratky predmetov a krúžkov sú použité z <http://www.uips.sk/ciselniky/ine-ciselniky>.

14 Prílohy – koncepcie

Viz. iŠkVP pre intaktných žiakov ISCED I

Dodatok č.1

šk.rok 2018/2019

Prerokovaný na PR dňa: 31.08.2018

Schválený na RŠ dňa: 31.08.2018

Prerokovaný so zriaďovateľom dňa: 3.09.2018

1. Doplnenie a zmeny:

Na základe Oznámenia č. 118/2016 o určení orientačného čísla, následne Rozhodnutím MŠVVaŠ SR č. 2018/3152:2-10H0 o zmene adresy základnej školy a Dodatku č.4 vydaného zriaďovateľom obec Slovenská Kajňa sa mení od 20.02.2018 adresa školy takto: Základná škola, Školská ulica 54/21, Slovenská Kajňa.